

Eridu

Sumeri patrili k prvým obyvateľom Mezopotámie. Stavali mestá okolo stupňovitých chrámov v tvare ihlanu, zasvätených miestnym božstvám. Eridu sa rozprestieralo na jedinečnom mieste. Susedilo s močiarmi, pri ktorých sa začínali polia úrodnnej pôdy z naplavení rieky Eufrat, a smerom na západ bola púšť. Vďaka tomu sa tu mohli stretávať roľníci, rybári aj kočovní pastieri, nomádi. Mesto bolo vybudované na pahorku obklopenom sladkovodným jazerom Abzu. Podľa zoznamov sumerských panovníkov bolo Eridu prvým mestom na svete, ktoré bolo sídlom kráľa.

KLINOVÉ PÍSMO A HVEZDÁRSTVO

Sumerské mýty a reliéfy sa zhodujú v tom, že ľudia získali múdrost, zákony a jazyk od bohov, najmä od Enkiho, boha múdrosti. Dnes sa domnievame, že práve tu sa zrodilo písmo. Sumeri nielenže poznali planéty, ale dokonca ich aj podrobne opísali. Rozlošovali iba dve ročné obdobia – zimu, ktorá trvala od októbra do februára, a leto od marca do septembra. Nový rok sa začína v apríli. Názvy mesiacov sa líšili v každom meste, trvali 29 alebo 30 dní. Deň sa začína západom slnka a trval 24 hodín. Noc sa delila do troch štvorhodinových častí a deň mal 12 hodín. Čas sa meral vodnými hodinami v tvare hranola či lievika, alebo slnečnými hodinami.

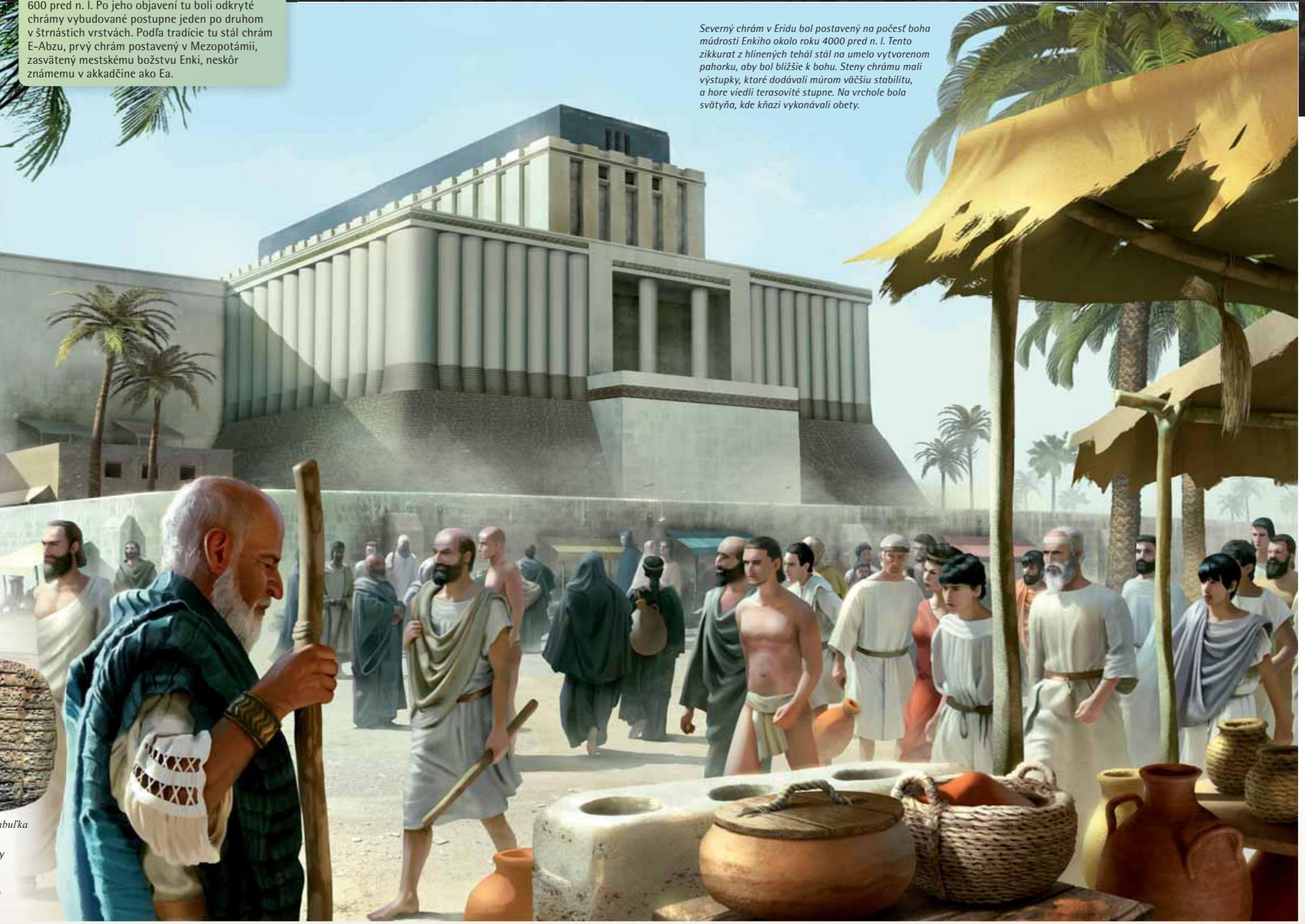
Písanie klinovým písmom

Popísaná hlinená tabuľka

Sumeri spočiatku používali na obchodné záznamy iba číslice a obrázky. Zapisovali ich vtláčaním tupého ryldia do vlhkého ilu. Neskôr údaje o vojnových úspechoch a rozsiahlych stavebných dielach zaznamenávali na ilové tabuľky, ktoré potom vypaľovali.

Z rúcaniny Eridu (pod pahorkom Abú Šahrain), najstaršieho sumerského mestského štátu, sa nachádzajú 20 kilometrov od mesta Ur na južnej hranici Iraku. Mesto bolo osídlené takmer päť tisícročí, od roku 5500 pred n. l. do roku 600 pred n. l. Po jeho objavení tu boli odkryté chrámy vybudované postupne jeden po druhom v štrnásťich vrstvách. Podľa tradície tu stál chrám E-Abzu, prvý chrám postavený v Mezopotámiu, zasvätený mestskému božstvu Enki, neskôr známemu v akkadčine ako Ea.

Severný chrám v Eridu bol postavený na počesť boha múdrosti Enkiho okolo roku 4000 pred n. l. Tento zikkurat z hlinených tehál stál na umelo vytvorenom pahorku, aby bol bližšie k bohu. Steny chrámu mali výstupky, ktoré dodávali múrom väčšiu stabilitu, a hore viedli terasovité stupne. Na vrchole bola svätyňa, kde kniaži vykonávali obety.

Zikkuraty, stupňovité chrámy, spájali nebesia so zemou.

Boh mesta Babylon Marduk a jeho drak, odlačok babylonského valčekového pečatiadla

